

warjus olevat heli-faja (sein abgeschattete Vaute), mis võeraste lõrv mitte iga ford heastest ei kuule; hest top siis fa see tulnud on, et meie endise s kiriku kirjanduse waras palju wigu leida on.

Kuid oleks veel palju meie lirjawarast tarvis rõäfida, aga see tarvitaks palju aega ja läheks mitmele väga igawaks pealt kuuldes; seepärast olnu siis aga nii palju ööldud: kõifide meestetrahwa luulejate isa on Dr. Kreutzwald ja naestetrahwa luulejate ema on tohti proua Liidia Vihhelson, sündinud Jannsen.

Iseäralik tähitis olnu aga meile meie noor Gesti kirjamääste selts Tartus, see selts on tööste seda vüdrt, et iga aastas Gestlane ta liikmete heidak. See selts võtab fa tänuiga vastu, kui keegi mudagit mana aea asja, nii kui: wanu rahafid, ennenuuistid rahhwa ehte asju j. n. e. neile tingib; fest n'ad tahavad endale mana-aea asja sogn ehl muuseumit asutada.

Kuid veel paar sõna Gestlaste manast usust, mis meile tulus Dr. Haehlmann rahwa suuri järgmisel komibel on üles kirjutanud, nii kui:

Gestlaste ülem Jumala oli Jumala (fa Wanataadits nimetud), selle nimega kõik Soome suguseltiad nüüd veel Jumalat nimetavad, ja selle nime al pagana Kaplaed praegu veel üht vägewart waimu teenivad, kes taeewa ja maa üle

walitseda. Selle Jumala ülem templ ja Inju oli Biarma maal*) Walgemere ligidal, kellest „Starlangs Sagas“ (leheliig 46—49) nõnda jutustabse: „Jumala kuu oli väga kunstlikult tallist punst tehtud ja üleiltsje fulla ja talli lividega laetud. Pääs oli tal üks 12 talli liwiga ehitud tulvne troon, facetas üks paal, mis 300 marki fullda mafsis, ja põlvvede peal üks sing tullast, mis nii sunr oli, et nelli meest vodisid oma janu tustutoda, kui ta täis oli, ja ta oli fullda täis; mimmats oli tal luub sellas, mis rohkem määrt oli, kui kolm laevatait kõige kallimat wara, mis läbi Kreela mere purjutafid.“ — Mis õnnis Haehlmann Gestirahwa wonaegfest usust Järve ja Virumaal rahhwa eisce sunst tolltu on loetjanud, fest rõägib ta nõnda:

„Wanuisa ehl Wanuataat elas lõrges taevivas; tema latutise al sõras launis pässene. Kalemid olid tasi loobub saanud, et nende nõuu, tunsti ja sangust tõrmitada. Kõige wanem neist oli Wanemuine. Ta oli teda wanals loonub, halli juuste ja habenitega, ning temale wanaduse tarkuse annud; aga sõda oli tal noor, ning tema

*) Biarmased olid Soomased ehl Eshyudid, nagu Õther, üks juurisugu Norman, tuninga Alfredile teabustab. (Alfred's Erbbeschreibung in Forster's Entwicklung im Norden. p. 88.)